

Verslaggever Arend van Wijngaarden verkent voor ons in vier delen het traject van de nieuwe nog aan te leggen spoorlijn dwars door de Veenkolniën, van Emmen naar Veendam.

Een trein dwars door je tuin?

Het oude rangeerterrein waar de gemeente Stadskanaal graag een nieuw station wil bouwen.

Het kabinet wil een nieuwe spoorlijn aanleggen dwars door de Veenkoloniën, van Emmen naar Veendam: de Nedersaksenlijn. *Dagblad van het Noorden* bewandelde de route en sprak tientallen bewoners, experts en belanghebbenden langs de lijn. **Etappe 3: overwoekerde rails in Musselkanaal.**

TEKST AREND VAN WIJNGAARDEN
FOTO'S BOUDEWIJN BENTING

Op de kruising van Valthermond met Musselkanaal is Karina van Keulen met een grastrimmer bezig de oude rails die hier door haar tuin lopen vrij te maken van gras. Het oude spoor loopt hier letterlijk door het gazon van de Van Keulens. Ze hebben de strook grond er een aantal jaar geleden bij gekocht, vertelt Karina. Ze koestert de roestige spoorrails.

Wandelaars die voorbij komen werpen nieuwsgierige blikken haar tuin in, achter een groot wit hek. Aan de overkant van de weg ligt een oude spoorbrug en daar weer achter eindigt het museumspoor van de STAR, Stadskanaal Rail. Dat is de stichting van vrijwilligers die regelmatig een toeristische stoomtrein laat rijden over het stuk tussen Veendam en Stadskanaal.

Het stukje spoor in de tuin van de Van Keulens is al tientallen jaren niet meer in gebruik. „Ik vind het wel mooi maar ik kan me niet voorstellen dat hier weer echt een trein gaat rijden”, laat Van Keulen weten.

Ze begrijpt volkomen dat een trein goed kan zijn voor het gebied. „Zorgen dat hier meer *dieverdoatsie* komt.” Maar een trein over het oude spoorlijntje pal naast haar huis? „Wij willen hier eigenlijk wel graag blijven wonen. Er valt misschien wel te praten over uitkoop of zo, maar ik vind het wel lastig.”

BEBOUWDE KOM

Ze kan min of meer gerustgesteld worden, hoor ik later. De ambtenaren en ingenieursbureaus die de voorlopige plannen tekenen, gaan ervan uit dat de nieuwe lijn beter niet dwars door de bebouwde kom kan. Dus niet over het oude museumspoor maar verderop het land in, waar wel ruimte is. Moderne snelle treinen zijn toch andere koek dan de boemeltjes uit het verleden.

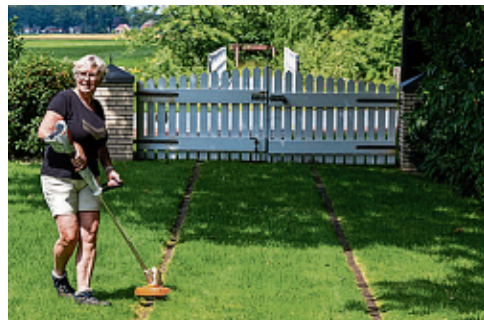
Ooit reed de Noordoosterlocaalspoorweg nog verder dan Musselkanaal, richting Ter Apel. Maar sinds het een museumspoorlijn is, houdt de lijn hier op, net voorbij het voormalige station Musselkanaal. Er is een haventje en een camperplaats met de naam Spoordok.

Van station Musselkanaal zijn alleen de oude perrons nog over, en de rails. Er liggen stapels dwarsliggers, die door de vrijwilligers van de STAR gebruikt zouden worden om de rails van Stadskanaal naar hier op te knappen. Het is er alleen nooit van gekomen want de stoomtrein ging na een jaar of wat toch de andere kant op rijden, naar Veendam.

'EEUWIG ZONDE'

Hilly de Wit en haar broer Zweitse vinden het „eeuwig zonde” dat het stationsgebouw is verdwenen. Zij zijn geboren en getogen in het huis naast het station en kunnen niet wachten tot er weer opnieuw een trein komt.

Met de overlast zal het vast meevallen, denken ze. „Nieuwe treinen maken minder lawaai dan die oude, toch?”, meent Zweitse. „Ik ben ook veel in Leiden, daar zijn om de paar minuten treinen vlak bij waar ik daar woon”, zegt Hilly. „Valt erg mee met de overlast, je

Karina van Keulen met het oude spoor in haar tuin. In de achtergrond de oude spoordraai- brug en het stootblok.

Een spoorwegkunstwerk.

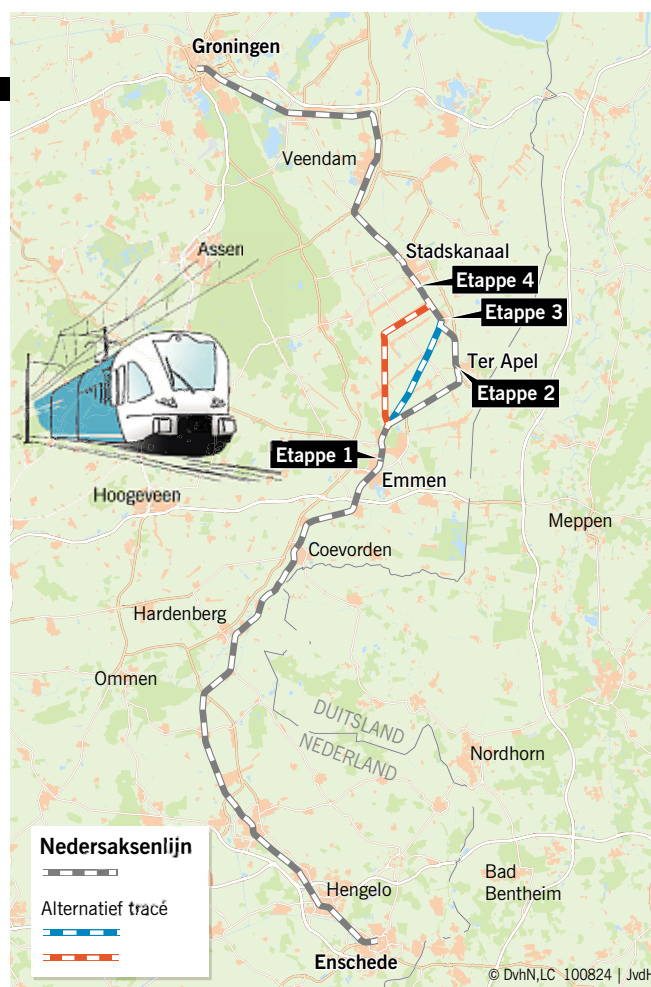
Stapels met dwarsliggers langs het dubbelspoor bij station Musselkanaal.

Het spoor tussen Musselkanaal en Stadskanaal.

went eraan.” Dat sommige andere bewoners minder enthousiast zijn over een trein door de bebouwing, is volgens hen „angst voor het onbekende”. „Uiteindelijk zou het natuurlijk fantastisch zijn voor dit gebied. Liever vandaag dan morgen, het had eigenlijk al jaren geleden moeten.”

Ik wandel verder over het oude spoor door Musselkanaal, dat hier tussen de bomen en struiken loopt en op stukken totaal overwoekerd is. Aan de Cereskade is Jan Westerhof rond het spoor de heg en het gras aan het

snoeien. „Wil je meehelpen?”, vraagt-ie als ik langs kom. Ik word meteen uitgenodigd voor een verfrissing op hun terras, pal aan het spoor.

Jan en Brenda Westerhof zijn hier net twee jaar geleden komen wonen, vanuit Almere. Een deel van hun woning grenst pal aan het oude spoor, hoogstens een paar meter er vanaf. Westerhof vindt het een mooie route en houdt het spoor graag een beetje netjes. „Eigenlijk zou de STAR meer aan onderhoud moeten doen want zij zijn de eigenaar.”

Een trein hier, over de oude lijn? Ze moeten er niet aan denken. „Dat kán gewoon niet”, zegt Brenda. „Ik zit niet te wachten op een trillend huis”, zegt Jan. „We begrijpen best dat het goed is voor de ontwikkeling van Groningen, zelfs superbelangrijk. Maar niemand wil toch overlast in zijn woning?”

Ik wandel verder over de spoorbielzen, tussen de oude overwoekerde rails richting noorden. Er is hier weinig ruimte naast het spoor, alles is begroeid. Hier en daar laat iemand er zijn hond uit.

Na een paar kilometer ben ik bij een oud rangeerterrein naast een voormalige Philips-fabriek. Ooit stond hier het station Nieuw-Buinen, nu zijn er alleen nog wat half weggezakte perrons over. Het verlaten Philips-gebouw is omgetoverd tot Makeport Mercurius; een plek voor startende bedrijven en onderwijs. Er liggen flinke stukken braak land omheen.

NIUW STATION

De gemeente Stadskanaal wil hier graag het nieuwe station bouwen, in plaats van het oude station Stadskanaal van de museumspoorlijn STAR dat een aantal kilometer noordelijker ligt. Het nieuwe station hier op de zogenoemde Dideldom-locatie zou dan ook de plek voor een campus moeten worden, scholen, kantoren en vrij dicht bij het centrum van Stadskanaal.

Bij een wit huisje naast de spoorwegovergang is bewoonster Ina Rozema met haar kleinzoon in de tuin bezig. Zij ziet het helemaal niet zitten dat de Nedersaksenlijn hier zou komen. „Ze praten er al heel lang over. De stoomtrein vind ik ontzettend leuk, maar die komt maar heel af en toe langs en rijdt dan heel langzaam. Maar elke dag een paar keer per uur een sneltrein voorbij razen? Dat liever niet.”

Aart de Boer en Arend van Wijngaarden.

“
Ik zit niet te wachten op een trillend huis

Volgende week aflevering 4 en slot: Stadskanaal wil wel. Maar tussen droom en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren.